

Người biết “cúi đầu” mới có thể “ngẩng đầu”

An Hòa

“Lúa chín cúi đầu, bậc trí giả thường ôn hòa điềm đạm”, “thiên ngoại hữu thiên, nhân ngoại hữu nhân”. Cho nên biết cúi đầu, khiêm tốn mà sống là một loại trí tuệ. Trong hành trình nhân sinh, nhất định cần “thấp điệu”, khiêm nhường, nguyện ý ở chỗ thấp, như vậy mới có được phúc phận, thành tựu được cuộc đời.

Có một câu chuyện ngụ ngôn phương Tây thế này. Một hôm có người đến hỏi một vị hiền giả Hy Lạp: “Thưa ngài, ngài là người có học vấn uyên thâm, vậy ngài có biết khoảng cách giữa Trời và Đất là bao nhiêu không?” Vị hiền giả trả lời: “Ba pous”. (pous là đơn vị đo lường của Hy Lạp cổ, 1 pous = 0,3 m)

Người khách tỏ vẻ nghi hoặc nói: “Thưa ngài, ngoài trẻ con ra thì con người chúng ta ai cũng cao 5, 6 pous. Nếu khoảng cách giữa trời và đất chỉ có 3 pous, thì chẳng phải chúng ta đã đâm thủng bầu trời rồi hay sao?”

Vị hiền giả tiếp tục nói: “Đúng vậy, phàm là ai cao hơn ba thước, nếu muốn đứng được ở giữa trời và đất, thì phải biết cúi đầu”.

“Cúi đầu” chính là một cách ứng xử đúng mực, một cách nhìn xa trông rộng trong cuộc sống. Trong cuộc sống, ở vào một số tình huống chúng ta cần phải học được cách “cúi đầu”, nếu làm được thì chúng ta mới phát hiện ra rằng tình thế đã được chuyển biến tốt đẹp ngoài tưởng tượng của bản thân.

Học cách “cúi đầu” trước những sai lầm của mình

Con người không phải Thánh nhân, nên ai mà không từng phạm sai lầm? Nhưng đã mắc lỗi thì nên cải sửa. Có nhiều người khi mắc lỗi lại khuyết thiếu can đảm “cúi đầu” thừa nhận sai lầm của bản thân mình.

Sai lầm do bản thân mình gây ra rất có thể sẽ làm thương tổn đến người khác. Chỉ có “cúi đầu” mới có thể bù đắp lại được. “Cúi đầu” không phải là khuất nhục, “cúi đầu” cũng không phải là thể hiện người thấp hèn, mà thể hiện rằng bản thân biết sai nên phải sửa. Đó cũng là cái giá phải trả cho tội lỗi của bản thân mình.

Can đảm “cúi đầu” trước sai lầm mình gây ra chính là thể hiện của sự thông minh và quyết đoán, là thể hiện cảnh giới và phẩm cách cao quý, cũng là tâm thái rộng lượng và thông dong. Có thể gập vào thì mới có thể duỗi ra, có thể lui mới có thể tiến, có thể nhu mới có thể cương.

Học cách “cúi đầu” khi đối mặt với hiện thực trước mắt

Giữa thực tại và mơ ước thường có một khoảng cách và sự chênh lệch rất lớn. Một số người khi bước vào trường học, vào cuộc sống hay nơi làm việc mới thường mang theo những nguyện vọng, mơ ước tốt đẹp, nhưng họ lại khó thích ứng được với những nội quy, quy định nghiêm khắc của nơi đó và dễ dàng đánh mất đi lý tưởng, khó có thể dung nhập được với môi trường này.

Lúc này, nếu chỉ một mực ngẩng cao đầu trông ngóng mà không hạ bỏ được cái “tư thế” của bản thân thì rất khó tìm cho mình một chỗ phù hợp, chuẩn xác. Trái lại, khi ấy, có thể cúi đầu xuống, tĩnh tâm lại, hạ thấp tư thế xuống, nhiệt tình làm việc thì sẽ rất nhanh có thể tìm được chỗ đứng cho mình.

Học cách “cúi đầu” từ bỏ dục vọng của bản thân

Ham muốn, dục vọng và lòng tham của con người là vô hạn, không có chừng mực. Trong lòng rất nhiều người, không có cái gì là tốt nhất mà chỉ có cái tốt hơn và hơn nữa.

Có những người luôn thích kiểng chân lên, vươn cổ cao lên để vượt hơn người khác, nổi danh hơn người khác. Chứng kiến địa vị của bạn bè, đồng nghiệp đều thăng lên như “thang máy”, người này làm cục trưởng, người kia làm trưởng phòng... trong khi bản thân mình lại không là gì cả liền cảm thấy oán trách trời đất, xã hội bất công. Nhưng chỉ cần cúi đầu xuống, chúng ta sẽ phát hiện ra rằng những thứ mà bản thân mình có được là rất nhiều, chính là mãi “ngẩng đầu” nên không nhận ra và trân trọng nó mà thôi!

Cuộc đời nhắc nhở chúng ta rằng: Rất nhiều người cả đời ngẩng đầu phấn đấu, cuối cùng nhìn lại mới nhận ra, thứ mà mình giành được rốt cuộc cũng chỉ là phù du, mây khói, là vật ngoài thân mà thôi.

Biết “cúi đầu” là một sự trưởng thành

Có một chàng thanh niên người Na Uy tên là Bill Sardinia, đã vượt biển đến nước Pháp để ghi danh thi vào Học viện Âm nhạc Paris (Conservatoire de Paris) nổi tiếng cả thế giới. Trong giờ thi, mặc dù anh ta đã cố gắng hết sức để thể hiện khả năng của mình với một trạng thái tốt nhất nhưng vẫn không được tuyển chọn, ban giám khảo đã cân nhắc nhiều mặt để vượt chàng thí sinh tài năng, nhưng lá phiếu quyết định của một vị giám khảo rất nghiêm khắc vẫn đánh rớt Bill.

Chàng thanh niên không một đồng xu trong người, đành buồn bã lang thang trên các con phố của Paris. Thế rồi Bill dừng lại ở khoảng lề đường không xa Học viện Âm nhạc, đứng dưới một thân cây, và tiếng vĩ cầm bắt đầu vang lên theo nhịp kéo của anh. Anh ta chơi hết bản nhạc này đến bản nhạc khác, thu hút rất đông người dừng chân lắng nghe.

Chàng thanh niên đói khát và trắng tay cuối cùng nâng hộp đựng đàn của mình lên, mọi người xúm lại ân cần bỏ tiền vào thay cho một lời tán thưởng dành cho một tài năng trẻ.

Bất ngờ có một khách bộ hành khá lớn tuổi, dáng vẻ ngạo mạn, có lẽ cũng có mặt từ lâu, rẽ đám đông bước tới, ném mấy đồng cắc xuống dưới chân của Bill. Bill ngược nhìn ông ta, không hề nhận ra ông ta là ai, lặng lẽ cúi xuống nhặt những đồng tiền trên mặt đất, bước tới đưa cho người đó và nói: “Thưa ngài, tiền của ngài rơi xuống đất đây này”.

Ông kia cầm lấy mớ tiền cắc rồi lại một lần nữa ném xuống dưới chân của Bill và nói: “Tiền này ta đã cho người, nó là của người rồi, người phải nhận lấy”.

Bill lại một lần nữa nhìn ông ta, rồi cúi người thật sâu xuống cảm ơn mà nói: “Thưa ngài, xin biết ơn sự giúp đỡ của ngài, vừa rồi tiền của ngài rơi xuống mặt đất, tôi đã cúi người xuống nhặt lên, bây giờ tiền của tôi rơi xuống mặt đất, xin phiền ngài cũng nhặt lên giúp tôi”.

Ông kia thật sự kinh ngạc trước nhân cách rất kiên quyết nhưng cũng lại rất nhã nhặn khiêm tốn của chàng nhạc sĩ đường phố, cuối cùng ông cũng cúi xuống nhặt những mấy đồng cắc chính ông vừa ném xuống lề đường, đến bỏ vào hộp đàn của Bill, rồi lầm lũi bỏ đi.

Không ai ngờ, người đàn ông đứng tuổi ấy là một nhạc sĩ lừng danh và chính là một trong các vị giám khảo nghiêm khắc đã đánh rớt Bill Sardinia trong cuộc thi tuyển sáng hôm ấy.

Cuối cùng, Bill Sardinia đã bất ngờ nhận được giấy báo trúng tuyển vào Học viện Âm nhạc Paris. Ngày nhập học, anh bàng hoàng nhận ra một trong các vị thầy dạy của anh tại đây chính là người đàn ông nọ.

Trong cuộc sống có thời điểm mà chúng ta lâm vào ngưỡng thấp nhất của cuộc đời, có thể sẽ gặp phải một số sự khinh thường vô duyên vô cớ. Khi chúng ta ở vào giây phút khó khăn cùng cực nhất của cuộc sống, có thể gặp phải sự chà đạp nhân phẩm của người đời. Phản kháng lại một cách gay gắt là bản năng của chúng ta, nhưng thông thường sẽ khiến cho hoàn cảnh càng thêm tệ hại hơn. Lúc ấy, nếu chúng ta không dùng cảm tình để phản kháng, mà dùng một loại tâm thái khoan dung độ lượng để đối đãi, sẽ có thể viên dung được tất cả. Khi đó, bạn sẽ phát hiện ra rằng, bất luận là người có dã tâm nào đi nữa, khi đứng trước chính nghĩa thì đều không cách nào trụ vững nổi. Đôi khi “biết cúi đầu” như vậy lại thể hiện được phẩm chất vô giá của một người.

An Hòa